

Warszawa, dnia 3 lutego 2020 r.

Komunikat FOR 2/2020: Przejęcie niemieckich linii Condor: propaganda sukcesu

Nabycie niemieckich linii lotniczych Condor to w propagandzie polityków Prawa i Sprawiedliwości kolejny rzekomo bezprecedensowy w historii polskiej gospodarki sukces: oto LOT, swego czasu notorycznie przynoszący straty i przeznaczony do zamknięcia albo, w najlepszym razie, sprzedaży niemieckiej Lufthansie, teraz dzięki „dobrej zmianie” nie tylko wreszcie przynosi zyski, ale wręcz rozwija się tak prężnie, że aż rozpoczyna ekspansję na niemieckim rynku. Znowu można było usłyszeć fałszywą narrację Mateusza Morawieckiego o mesjańskiej roli PiS w historii III RP: „Dotąd to firmy zagraniczne przejmowały cenne polskie aktywa, my odwróciliśmy ten trend, odwróciliśmy to zjawisko”. Domniemany sukces miał wziąć się z tego, że teraz „polskie firmy są zarządzane w sposób świadomy i w sposób patriotyczny od strony gospodarczej”¹. Oczywiście, co jest często cechą propagandy, przekaz nie znajduje odzwierciedlenia w rzeczywistości.

Po pierwsze, przejęcie Condora nie jest, wbrew sugestiom Morawieckiego, pierwszym przypadkiem nabycia dużej zagranicznej spółki przez polskie przedsiębiorstwo. Np. w 2015 roku spółka PKP Cargo nabyła 80% akcji czeskiego przewoźnika towarowego AWT². Transakcja z racji obecności spółki na Giełdzie Papierów Wartościowych odbyła się jednak w sposób transparentny, czego nie można powiedzieć o nabyciu Condora, w przypadku którego nie została oficjalnie potwierdzona nawet cena zakupu. Mimo to po objęciu władzy przez PiS prokuratura postawiła w związku z tą transakcją wątpliwe zarzuty byłemu przewodniczącemu rady nadzorczej Jakubowi Karnowskiemu i jego współpracownikom.

Przejęcie Condora nie jest również pierwszą polską inwestycją w Niemczech. Na koniec 2018 roku skumulowana wartość polskich bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Niemczech wynosiła ponad 6 mld zł. W ostatnim czasie przejęcia niemieckiego przedsiębiorstwa dokonał np. Wielton, producent naczeł z Wielunia, który kupił spółkę Langendorf.

Po drugie, względna poprawa wyników LOT-u po 2015 roku nie jest wynikiem tego, że do zarządu weszli ludzie, którzy, jak swego czasu w kontekście PZU powiedział Marek Suski, „znają program Prawa i Sprawiedliwości i są rękojmiami, że będzie on realizowany”³. Jest wynikiem zapoczątkowanej w 2013 roku restrukturyzacji, której pierwsze efekty było widać już w 2014 roku, kiedy LOT osiągnął zysk z działalności podstawowej w kwocie 99 mln zł. Ponieważ w związku z restrukturyzacją rząd udzielił LOT-owi pomocy publicznej w kwocie 527 mln zł, to warunkiem postawionym przez Komisję Europejską było zamknięcie niektórych połączeń. LOT mógł zacząć uruchamiać nowe połączenia od początku 2016 roku. Restrukturyzacja pozwoliła na zwiększenie zysków, a ustanie warunku jej przeprowadzenia zbiegło się ze zmianą władzy.

¹ Mateusz Morawiecki podczas konferencji z wicepremierem Jackiem Sasinem, <https://youtu.be/W5Otki4WUDY>.

² Na temat przejęcia AWT i sytuacji w PKP Cargo można przeczytać w: Wojciech Zajac, *Analiza 14/2016: Upolitycznienie spółek Skarbu Państwa pod dyktando związków zawodowych – przykład PKP Cargo S.A.*, <https://for.org.pl/pl/a/4171,anaiza-142016-upolitycznienie-spolek-skarbu-panstwa-pod-dyktando-zwiazkow-zawodowych-przyklad-ppk-cargo-sa>.

³ M. Suski o Sadurskiej: PZU potrzebuje osoby, która zna program PiS i jest rękojmiami, że będzie on realizowany, <https://www.radiozet.pl/Radio/Programy/Gosc-Radia-ZET/Gosc-Radia-ZET-Marek-Suski-u-Konrada-Piaseckiego-9-06-2017-r>.

Nie wiadomo jednak, na ile zyski LOT-u okażą się trwałe. W 2016 i 2017 roku zysk netto państwowego przewoźnika przekraczał 300 mln zł, jednak w 2018 roku spadł do zaledwie 45 mln zł, a w 2019 roku możliwa jest według słów prezesa Rafała Milczarskiego strata⁴.

Po trzecie, to, że LOT zaczął osiągać zyski, nie oznacza, że stał się lotniczą potęgą. Przede wszystkim w zasadzie nie posiada własnych samolotów. Jest właścicielem tylko trzech embraerów 45, z których nie korzysta od kilku lat i które próbuje od dłuższego czasu bezskutecznie sprzedać. Wszystkie pozostałe maszyny LOT ma w leasingu operacyjnym (53 samoloty) albo finansowym (16 samolotów). Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (ponad 1,7 mld zł) są czterokrotnie większe od kapitału własnego LOT-u (439 mln zł). Dla porównania ponad 75% floty Lufthansy jest jej nieobciążoną finansowo własnością⁵.

Po czwarte, wyniki LOT-u w ostatnich latach nie miały wpływu na przejęcie Condora, bo to nie LOT jest w tej transakcji nabywcą. Podczas konferencji, na tle logotypów LOT-u i Condora, Mateusz Morawiecki uznał przejęcie za „bardzo odważny, a zarazem rozważny ruch Polskich Linii Lotniczych LOT”, natomiast Jacek Sasin ogłosił, że LOT „jest spółką, która jest w stanie dokonywać ekspansji na rynki europejskie”⁶. Jednak nabywcą był nie LOT, lecz Polska Grupa Lotnicza, spółka-matka państwowego przewoźnika. A zatem zakup niemieckich linii nie jest wcale finansowany z osiągniętych w ostatnich latach nadwyżek finansowych LOT-u, które zresztą by na ten zakup prawdopodobnie nie wystarczyły.

Kapitał w kwocie 1,2 mld zł na stworzenie PGL w grudniu 2017 roku pochodzi z państwowego Funduszu Reprywatyzacji, z którego w założeniu środki miały być przeznaczane na cele związane z zaspokajaniem roszczeń byłych właścicieli mienia przejętego przez Skarb Państwa⁷. Jednak w 2016 roku Sejm znowelizował ustawę o komercjalizacji i prywatyzacji (która obecnie nazywa się ustawą o komercjalizacji i niektórych uprawnieniach pracowników), by umożliwić finansowanie rozbudowy państwowych molochów. Pierwszym krokiem było wtedy dokapitalizowanie Telewizji Polskiej (20 mln zł), Polskiego Radia (8 mln zł) i Radia Kraków (2 mln zł).

Natomiast drugim źródłem środków na sfinansowanie przejęcia Condora jest kontrolowane przez państwo konsorcjum, któremu przewodzi Bank Pekao i w którego skład wchodzi poza tym PKO BP i PZU. Wśród finansujących próżno szukać podmiotów prywatnych, których obecność mogłaby świadczyć o tym, że transakcja ma sens.

Transakcja, wbrew słowom Morawieckiego, nie jest „dowodem siły polskiej gospodarki”. Jest dowodem jej upaństwowienia. Linie lotnicze, co w obliczu rządowej propagandy wymaga szczególnego podkreślenia, nie muszą być państwowe, czego dowodzą przykłady Lufthansy czy IAG. Transakcja ta jest więc powodem nie do „dumy”, lecz do niepokoju. Niepokoić musi bowiem to, że decyzjami inwestycyjnymi kierują rachunek polityczny i potrzeby propagandy – niezależnie od tego, czy doniesienie prasowe się potwierdzą i Lufthansa wystąpi w tej sprawie do Komisji Europejskiej, i bez względu na to, co Komisja Europejska w ewentualnym postępowaniu przeciwko PGL stwierdzi.

⁴ Prezes PLL LOT: wynik finansowy gorszy od zakładanego, <https://www.rdc.pl/informacje/prezes-pll-lot-wynik-finansowy-gorszy-od-zakladanego/>.

⁵ Ulrik Svensson, Dennis Weber, *Commerzbank German Investment Seminar 2020*, s. 58, https://investor-relations.lufthansagroup.com/fileadmin/downloads/en/charts-speeches/presentations/200113_Coba_GIS_Presentation_p5g-jssb65767h5p.pdf.

⁶ Wicepremier Jacek Sasin o przejęciu linii lotniczych Condor przez Polską Grupę Lotniczą, <https://youtu.be/mRPM4JHhCmw>.

⁷ Marcin Zieliński, *Komunikat 30/2018: Polska Grupa Lotnicza: podwójna mistyfikacja za pieniądze z Funduszu Reprywatyzacji*, <https://for.org.pl/pl/a/6322,komunikat-30/2018-polska-grupa-lotnicza-podwojna-mistyfikacja-za-pieniadze-z-funduszu-reprywatyzacji>.

Forum Obywatelskiego Rozwoju

FOR zostało założone w 2007 roku przez prof. Leszka Balcerowicza, aby skutecznie chronić wolność oraz promować prawdę i zdrowy rozsądek w dyskursie publicznym. Naszym celem jest zmiana świadomości Polaków oraz obowiązuje i planowanego prawa w kierunku wolnościowym.

FOR realizuje swoje cele poprzez organizację debat oraz publikację raportów i analiz podejmujących ważne tematy społeczno-gospodarcze, a w szczególności: stan finansów publicznych, sytuację na rynku pracy, wolność gospodarczą, wymiar sprawiedliwości i tworzenie prawa. Z inicjatywy FOR w centrum Warszawy i w Internecie został uruchomiony licznik długu publicznego, który zwraca uwagę na problem rosnącego zadłużenia państwa. Działania FOR to także projekty z zakresu edukacji ekonomicznej oraz udział w kampaniach na rzecz zwiększania frekwencji wyborczej.

Wspieraj nas!

Zdrowy rozsądek oraz wolnościowy punkt widzenia nie obronią się same. Potrzebują zaplanowanego, wytężonego, skutecznego wysiłku oraz Twojego wsparcia.

Jeśli jest Ci bliski porządek społeczny szanujący wolność i obawiasz się nierozsądnych decyzji polityków udających na Twój koszt Świętych Mikołajów, wesprzyj finansowo nasze działania.

Wyślij przelew na konto FOR (w PLN): 68 1090 1883 0000 0001 0689 0629

W sprawie darowizn możesz się skontaktować z:

Patrycja Satora, dyrektor ds. rozwoju FOR

tel. 500 494 173

e-mail: patrycja.satora@for.org.pl

Już dziś pomóż nam chronić wolność – obdarz nas swoim wsparciem i zaufaniem.

KONTAKT DO AUTORA

Marcin Zieliński

Ekonomista FOR

e-mail: marcin.zielinski@for.org.pl

Fundacja Forum Obywatelskiego Rozwoju – FOR
ul. Ignacego Krasickiego 9A • 02-628 Warszawa • tel. 22 628 85 11
e-mail: info@for.org.pl • www.for.org.pl
[f](https://www.facebook.com/FundacjaFOR)/FundacjaFOR • [t](https://twitter.com/FundacjaFOR)@FundacjaFOR